

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Palestijnse Gebieden || Rapport

De veiligheidssituatie in de Gazastrook

Mei 2024

Colofon

Titel	Palestijnse Gebieden: De veiligheidssituatie in de Gazastrook
Auteur	Ministerie van Justitie en Veiligheid Immigratie en Naturalisatiedienst Directie Dienstverlening Afdeling Expertise Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag ocilainf@ind.nl

Inhoud

Colofon—3

Inleiding—7

1 Korte beschrijving van Gaza—9

2 Huidige ontwikkelingen—10

2.1 Veiligheidssituatie in de Gazastrook—10

2.2 Vredesonderhandelingen—20

3 Binnenlands ontheemden—21

4 Gevolgen van het geweld op het dagelijks leven—22

4.1 De humanitaire situatie in Gaza—22

4.2 Schade aan gebouwen en infrastructuur—22

4.3 Voedseltekort en dreigende hongersnood—23

4.4 Toelating van humanitaire hulp—24

4.5 De gezondheidszorg—25

4.6 Hulporganisaties—26

4.6.1 UNRWA—26

4.6.2 Actuele noodhulp overige hulporganisaties—27

5 Lijst van gebruikte bronnen—28

Inleiding

Doel

In dit landenrapport worden de veiligheidssituatie en de gevolgen daarvan in de Gazastrook beschreven. De verslagperiode beslaat de periode van 7 oktober 2023 tot 1 mei 2024. Tijdens het schrijven van dit rapport was de oorlog nog gaande in de Gazastrook.

Indeling van dit rapport

Het rapport bestaat uit vijf hoofdstukken en begint met een korte beschrijving van de Gazastrook, gevolgd door een beschrijving van de huidige ontwikkelingen en de vredesonderhandelingen. In dit hoofdstuk wordt ook een overzicht gegeven van het aantal slachtoffers in de verschillende districten en het aantal geweldsincidenten. Hoofdstuk drie gaat in op de binnenlandse ontheemding van de bevolking en in hoofdstuk vier worden de gevolgen van het geweld op het dagelijks leven besproken. Hoofdstuk vijf bevat een overzicht van de gebruikte bronnen.

Een omschrijving van de gebruikte bronnen is te vinden in de bijlage. Bekende bronnen (zoals rapporten van Amnesty International (AI), Human Rights Watch (HRW), European Union Agency for Asylum (EUAA)) worden niet in de bijlage beschreven.

Disclaimer

Dit rapport is geschreven aan de hand van de richtlijnen van de European Union Agency for Asylum (EUAA, voorheen EASO) voor het verwerken van feitelijke landeninformatie.¹ Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie.² Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

TOELT pretendeert niet dat dit document volledig is. Evenmin geeft het rapport uitsluitel in het kader van een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel. Termen als "vluchteling", "risico" en vergelijkbare begrippen die (ook) een vreemdelingrechtelijk relevante betekenis hebben worden in dit rapport in algemene zin gebruikt. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) of een van de personen of afdelingen die onder verantwoordelijkheid van de IND functioneren, zijn niet verantwoordelijk voor eventueel gebruik door derden van de informatie uit dit rapport. Indien specifieke informatie uit dit rapport wordt gebruikt, wordt de gebruiker verzocht om te verwijzen naar de onderliggende bron(nen).

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit rapport worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat TOELT deze niet in openbare bronnen

¹ EUAA, Country of Origin Information (COI) Report Methodology, 22 februari 2023, https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2023_02_EUAA_COI_Report_Methodology.pdf

² De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

heeft teruggevonden. Bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, kunt u contact opnemen met TOELT.

De onderzoekwerkzaamheden voor dit rapport zijn op begonnen op 29 maart 2024 en afgesloten op 8 mei 2024. Daarna verschenen informatie is niet verwerkt. De gebruikte cijfers van ACLED aangevuld met cijfers van OCHA beslaan de periode van 7 oktober 2023 tot 1 mei 2024.

Spelling

In dit rapport wordt gebruik gemaakt van de meest gebruikelijke spelling van namen van plaatsen en personen. Soms zijn alternatieve namen tussen haakjes opgenomen om het digitale zoeken ernaar te vergemakkelijken

Artikel 1F

Deze rapportage bevat informatie die in een individuele zaak kan dienen als aanwijzing dat artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag op de betrokken vreemdeling van toepassing is. Voor een nadere toelichting op de categorieën en de te volgen werkwijze kunt u mailen naar "%Asiel Format 1F".

1 Korte beschrijving van Gaza

De schattingen hoeveel Palestijnen er in de Gazastrook wonen variëren van 2,1 miljoen tot 2,3 miljoen op een oppervlakte van ongeveer 360 vierkante kilometer.³ De Gazastrook is administratief onderverdeeld in vijf districten, te weten: Noord-Gaza en Gaza-stad in het noorden, Deir el-Balah in het midden en Khan Younis en Rafah in het zuiden.⁴

De acht vluchtelingenkampen in Gaza zijn zeer dichtbevolkt. Nergens ter wereld wonen meer mensen per vierkante kilometer dan in deze vluchtelingenkampen. De kampen liggen verspreid over de Gazastrook. Van het noorden naar het zuiden zijn het: Jabalia Camp in Noord-Gaza; Beach (Ash-shati) Camp in Gaza-Stad; An-Nuseirat Camp, Bureij Camp, Al-Maghazi Camp en Deir el-Balah Camp in Deir el-Balah; Khan Younis Camp in Khan Younis en Rafah Camp in Rafah. Van de inwoners van de Gazastrook stonden in augustus 2023 1.476.706 personen geregistreerd als vluchteling bij de UNRWA.⁵

Nadat Hamas in 2007 de feitelijke autoriteit is geworden in de Gazastrook, heeft Israël een (land-, lucht- en zee-) afsluiting ingevoerd.⁶ Twee derde van de bevolking in de Gazastrook leefde vóór 7 oktober 2023 in armoede en was afhankelijk van humanitaire hulp. De werkloosheid bedroeg 45,1% in het derde kwartaal 2023 en steeg naar 79,3% in december 2023.⁷

³ CIA, The World Factbook, [url](#); Aljazeera, What is Gaza Strip, the besieged Palestinian enclave under Israeli assault? 11 oktober 2024, [url](#); State of Palestine Palestinian Bureau of Statistics, H.E. Dr. Awad, presents a brief on the status of the Palestinian people at the end of 2023, 31 december 2023, [url](#)

⁴ Aljazeera, Where are Gaza's neighbourhoods destroyed by Israel, [url](#)

⁵ UNRWA, Refugee camps in the Gaza Strip, [url](#)

⁶ Ministerie van Buitenlandse Zaken, algemeen ambtsbericht Palestijnse Gebieden april 2022, p.16, [url](#)

⁷ UNCTAD, Economic Impact of the destruction in Gaza, januari 2024 [url](#)

2 Huidige ontwikkelingen

2.1 Veiligheidssituatie in de Gazastrook

7 oktober en het begin van de oorlog

Op 7 oktober 2023 hebben Hamas en andere Palestijnse gewapende groeperingen waaronder naar verluidt Islamic Jihad⁸ en Popular Resistance Committees,⁹ een aanval uitgevoerd op Israël waarbij ongeveer 1200¹⁰ Israëliërs en buitenlanders zijn gedood en zo'n 250 mensen zijn gegijzeld. Nog op dezelfde dag begint Israël met het bombarderen van de Gazastrook met als doel volgens een bericht op sociale media "the destruction of the military and governing capabilities of Hamas and Islamic Jihad".¹¹ Ook is het een doel van Israël om de gijzelaars vrij te krijgen.¹² Op 9 oktober 2023 kondigt Israël een volledige blokkade aan van de Gazastrook inclusief de ontzegging van elektriciteit, brandstof en voedsel.¹³

Op 13 oktober roept Israël de Palestijnse bevolking op om het noorden van de Gazastrook (Noord-Gaza en Gaza-stad) te evacueren.¹⁴ Het Israëlische grondoffensief is vervolgens op 27 oktober van start gegaan in de twee noordelijke districten.¹⁵ De Israëlische bombardementen zijn ononderbroken doorgegaan, met uitzondering van een staakt-het-vuren van 24 november tot 1 december 2023. Tijdens deze gevechtspauze hebben Israël en Hamas gijzelaars en gevangenen geruild en is er meer humanitaire hulp toegelaten.¹⁶ Tot 1 december 2023 zijn in totaal 115 gijzelaars vrijgelaten en zitten er naar schatting 137 nog vast. Er zijn ook 240 Palestijnse gevangenen vrijgelaten uit Israëlische gevangenissen.¹⁷ Verschillende pogingen daarna om tot een nieuw staakt-het-vuren te komen zijn steeds mislukt.

De situatie wordt gekenmerkt door dagelijkse Israëlische luchtaanvallen, artilleriebeschietingen en gevechten met de Palestijnse gewapende groeperingen die een guerrillaoorlog voeren vanuit ondergrondse tunnels. In alle vijf districten in de Gazastrook, werd gedurende de verslagperiode gevochten en vonden bombardementen plaats. De VN-mensenrechtenfunctionaris Ajith Sunghay die in januari 2024 een bezoek bracht aan de Gazastrook verklaarde dat er geen plek meer veilig was.¹⁸ Door bombardementen op dichtbevolkte woonwijken zijn veel dodelijke slachtoffers gevallen. Verder hieronder zal met behulp van ACLED¹⁹-cijfers, aangevuld met OCHA-cijfers, worden toegelicht hoeveel

⁸ Ook aangeduid als Palestinian Islamic Jihad

⁹ Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, Mission report Official visit of the Office of the SRSG-SVC to Israel and the occupied West Bank 29 January – 14 February 2024, 4 maart 2024, p. 11, [url](#)

¹⁰ Reuters, Israel revises Hamas attack death toll to 'around 1,200', 10 november 2023, [url](#)

¹¹ UNSC, Implementation of Security Council resolution 2334 (2016), Report of the Secretary= General, 14 december 2023, p. 2-3, [url](#)

¹² Middle East Monitor, Israel defence minister: 'We will continue war with full force after Gaza truce, will not stop until we destroy Hamas, return hostages' – Middle East Monitor, 25 november 2023, [url](#); Aljazeera, Israeli air strikes pound Gaza as truce with Hamas ends, 1 december 2023, [url](#)

¹³ NOS, Premier Netanyahu in tv-speech: aanvallen op Hamas zijn nog maar het begin, 9 oktober 2023, [url](#)

¹⁴ Amnesty International, Israël moet onmiddellijk het afschuwelijke evacuatiebevel van Gaza intrekken, 13 oktober 2023, [url](#)

¹⁵ Reuters, Major events during 100 days of war between Israel and Hamas, 14 januari 2024, [url](#)

¹⁶ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update # 56, 1 december 2023, [url](#)

¹⁷ UNSC, Implementation of Security Council resolution 2334, Report of the Secretary= General, 14 december 2023, p. 2-3, [url](#); Aljazeera, Hamas releases two women held hostage after Egyptian-Qatari diplomacy, 23 oktober 2023, [url](#)

¹⁸ OHCHR, "Gaza is a massive human rights crisis and a humanitarian disaster", 30 januari 2024, [url](#)

¹⁹ Armed Conflict Location and Event Data Project (ACLED)

geweldsincidenten hebben plaatsgevonden en wat het aantal dodelijke slachtoffers per district is vanaf het begin van de oorlog tot 1 mei 2024.

Bij de oorlog in Gaza zijn verschillende Palestijnse gewapende groeperingen betrokken. De twee belangrijkste zijn de *Al-Qassam Brigades* van Hamas en de *Al-Quds Brigades* van Islamic Jihad. Naast deze twee groeperingen hebben ook andere gewapende groeperingen zich aangesloten in de strijd tegen Israël in de huidige oorlog, te weten: *Al-Aqsa Martyrs Brigades*, *Al-Nasser Salah al-Deen Brigades*, *Abu Ali Mustafa Brigades*, *Mujahideen Brigades* en *National Resistance Brigades*.²⁰

In de eerste weken van de oorlog waren de gevechten het hevigst in het noorden van Gaza. Het Israëlische leger gooide in de eerste weken honderden bommen van meer dan 900 kilo²¹ op Noord-Gaza en in zestig dagen tijd waren meer dan 50.000 huizen vernietigd en meer dan 250.000 huizen gedeeltelijk beschadigd.²² Meer dan een miljoen Gazanen moesten, op aanwijzing van Israël, vluchten naar het midden en zuiden van de Gazastrook. Na de gevechtspauze begon het Israëlische leger begin december 2023 aan een grondoffensief in het zuiden van de Gazastrook en werd de stad Khan Younis omsingeld. Honderdduizenden ontheemde Palestijnen werden gedwongen verder te vluchten naar het zuiden richting Rafah.²³ Na de terugtrekking uit Khan Younis op 7 april 2024 kondigt Israël de laatste fase aan van de oorlog door zich voor te bereiden op een uitgebreid grondoffensief in Rafah. Rafah wordt gezien als het laatste bolwerk van Hamas.²⁴ In Rafah en omgeving verblijven op dit moment meer dan 1,5 miljoen Palestijnen waarvan het merendeel gevlucht is uit de noordelijke districten. Van diverse kanten is Israël gewaarschuwd tegen een militaire invasie van Rafah. Het US State Department noemde dat een actie in Rafah in de huidige omstandigheden een ramp zou zijn.²⁵

Volgens een rapport van de Mensenrechtenraad van de VN verschilt de huidige oorlog van eerdere oorlogen in Gaza in het aantal burgerslachtoffers en de doelgerichtheid van de aanvallen. Het rapport benadrukt dat sinds 7 oktober 2023 bij Israëlische luchtaanvallen gemiddeld 355 Palestijnen per dag omkwamen, vergeleken met een gemiddelde van 7 burgers per dag tijdens de escalatie van mei 2023.²⁶ Het harde en langdurige optreden van het Israëlische leger heeft geleid tot veel internationale kritiek.²⁷ De veiligheidssituatie in de Gazastrook werd op 4 maart 2024 door de voorzitter van de Algemene vergadering van de VN benoemd als "catastrofaal, gewetenloos, beschamend".²⁸

Geen toegang voor journalisten

De Israëlische autoriteiten hebben vanaf het begin van de oorlog de toegang tot de Gazastrook ontzegd aan internationale journalisten. Het zijn vooral lokale

²⁰ BBC, Combien y-a-t-il de groupes armés à Gaza et qui sont-ils? 12 december 2023, [url](#); Newsweek, Not Only Hamas: Eight Factions at War With Israel in Gaza, 7 november 2023, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken, algemeen ambtsbericht Palestijnse Gebieden, april 2022, p.15-16, [url](#)

²¹ CNN, Gaza: Israel dropped hundreds of 2,000-pound bombs, 22 december 2023, [url](#)

²² OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel - reported impact | Day 60, 5 december 2023, [url](#)

²³ Aljazeera, Israeli army surrounds Khan Younis as southern Gaza attacks intensify, 5 december 2023, [url](#)

²⁴ The Guardian, Palestinians return to destroyed homes in Khan Younis after Israeli withdrawal, 9 april 2024, [url](#)

²⁵ Time, In Rafah, We Fear Israel's Endgame, 29 februari 2024, [url](#); AP, Israel seeks to evacuate Palestinians jammed into a southern Gaza city ahead of an expected invasion, 9 februari 2024, [url](#)

²⁶ Human Rights Council, Human rights situation in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and the obligation to ensure accountability and justice, 13 februari 2024, alinea 28, [url](#)

²⁷ AP News, Israel seeks to evacuate Palestinians jammed into a southern Gaza city ahead of an expected invasion, 9 februari 2024, [url](#)

²⁸ UN News, General Assembly President condemns 'catastrophic, unconscionable, shameful' conditions in Gaza, 4 maart 2024, [url](#)

journalisten die werkzaam zijn voor internationale nieuwszenders zoals Aljazeera en in het gebied wonen, die verslag doen van de oorlog.²⁹

Verschillende pogingen om onafhankelijke journalisten toe te laten tot de Gazastrook zijn mislukt. Foreign Press Association heeft meerdere verzoeken ingediend bij de Israëliische autoriteiten om toegang te verlenen aan buitenlandse onafhankelijke pers maar tot aan het Israëliische Hooggerechtshof is dit afgewezen om veiligheidsredenen.³⁰ Dat vanaf het begin van de oorlog de toegang van de onafhankelijke pers tot een oorlogsgebied wordt verboden door Israël is ongekend en roept vragen op over wat Israël probeert te verbergen, aldus Foreign Press Association.³¹

Cijfers van ACLED³²

In het navolgende wordt eerst door middel van cijfers van ACLED de veiligheidssituatie in de Gazastrook in kaart gebracht. De cijfers zijn op 29 maart 2024 gegenereerd met behulp van de ACLED-data-exporttool. De meeste data die door ACLED verzameld worden, komen uit openbare, secundaire berichtgeving. ACLED registreert alleen dodelijke slachtoffers. Dit kan leiden tot een onderschatting van het aantal incidenten en het aantal dodelijke slachtoffers.

Aangezien de cijfers van ACLED de periode van 7 oktober 2023 tot 22 maart 2024 beslaan, worden deze verder hieronder aangevuld met actuele cijfers uit de *Flash Updates* van OCHA tot 1 mei 2024.

Aantal doden

Tussen 7 oktober 2023 en 22 maart 2024 documenteerde ACLED 32.128 dodelijke slachtoffers in de Gazastrook.

Hieronder wordt dit aantal dodelijke slachtoffers per district uitgesplitst en verder in twee grafieken weergegeven.³³

Aantal doden in de Gazastrook in de periode 7 oktober 2023 t/m 22 maart 2024

	Okt-23	Nov-23	Dec-23	Jan-24	Feb-24	Mrt-24	Totaal
Noord-Gaza	1.472	2.128	1.299	357	87	172	5.515
Gaza-Stad	3.954	2.373	1.996	1.223	1.082	612	11.240
Deir el-Balah	1.325	814	1.421	1.417	835	563	6.375
Khan Younis	1.076	631	1.670	1.765	662	385	6.189
Rafah	1.080	227	533	259	543	167	2.809
Totaal	8.907	6.173	6.919	5.021	3.209	1.899	32.128

Tabel 1: bron ACLED

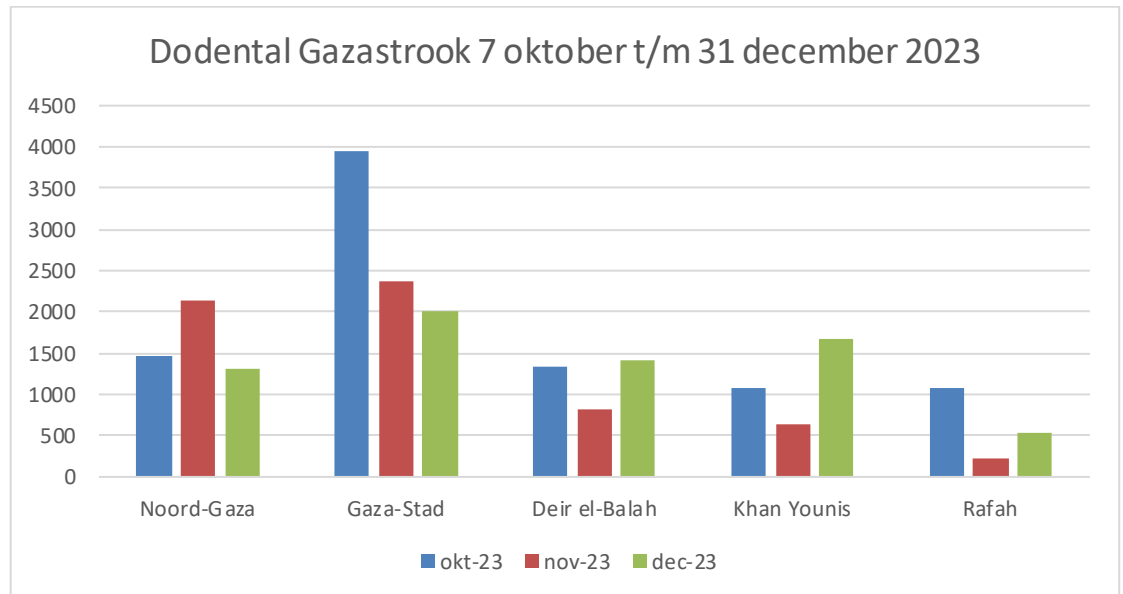
²⁹ Free Press Unlimited, Veiligheid van journalisten en berichtgeving in de media in Israël en Palestina, 14 november 2023, [url](#)

³⁰ The Times of Israel, High Court says Israel can keep barring foreign reporters from Gaza | The Times of Israel, 10 januari 2024, [url](#)

³¹ Foreign Press Association, Statement by the foreign press association regarding foreign press access to Gaza, 8 april 2024, [url](#)

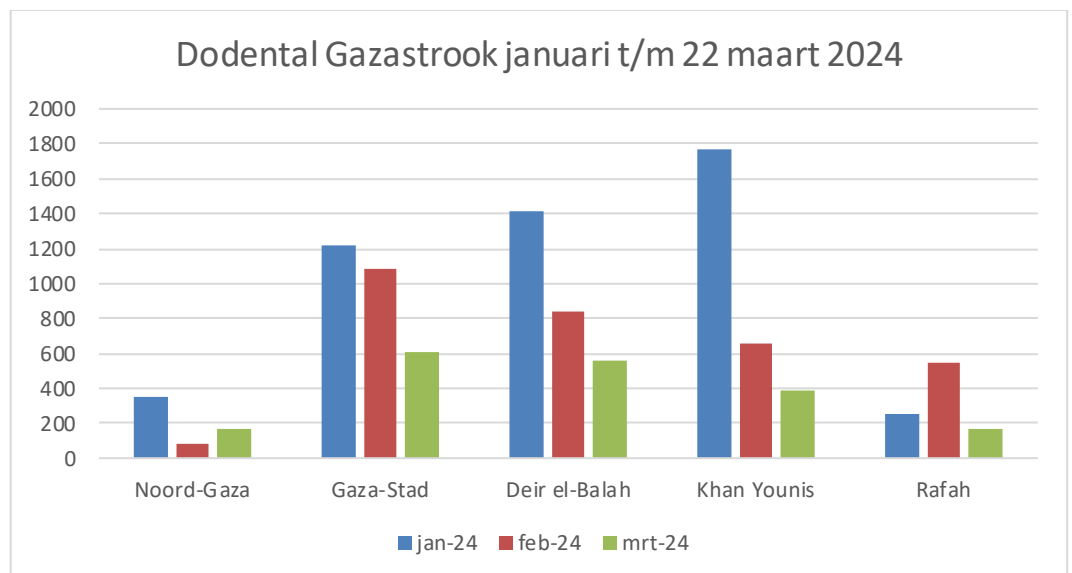
³² ACLED: Armed Conflict Location and Event Data Project, verzamelt en analyseert conflictgegevens.

³³ ACLED, Data Export Tool, overzicht aantal dodelijke slachtoffers in de periode 7 oktober 2023 tot 22 maart 2024, geraadpleegd op 29 maart 2024.

Grafiek 1: dodelijke slachtoffers per district in de periode oktober-december 2023 (ACLED)

Uit grafiek 1 blijkt dat het aantal dodelijke slachtoffers in de twee noordelijke districten hoger is dan in de drie zuidelijke districten. Dit wordt o.a. verklaard door het grondoffensief dat op 27 oktober 2023 aldaar van start is gegaan.³⁴

Grafiek 2: dodelijke slachtoffers per district in de periode januari-maart 2024 (ACLED)

Uit grafiek 1 en 2 blijkt dat het aantal dodelijke slachtoffers in de twee zuidelijke districten (Deir el-Balah en Khan Younis) toenam vanaf december 2023. Dit wordt o.a. verklaard door de intensiteit van de aanvallen en de gevechten die vanaf december 2023 tot en met maart 2024 in deze gebieden hebben plaatsgevonden.³⁵

³⁴ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #21, 27 oktober 2023, [url](#)

³⁵ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #56, 1 december 2023, [url](#); OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #62, 7 december 2023, [url](#)

Op 5 april 2024 berichtte ACLED dat het aantal slachtoffers in maart 2024 gedaald is ten opzichte van een maand eerder³⁶, met uitzondering van Noord-Gaza waar het aantal slachtoffers gestegen is van 87 naar 172.

Aantal geweldsincidenten

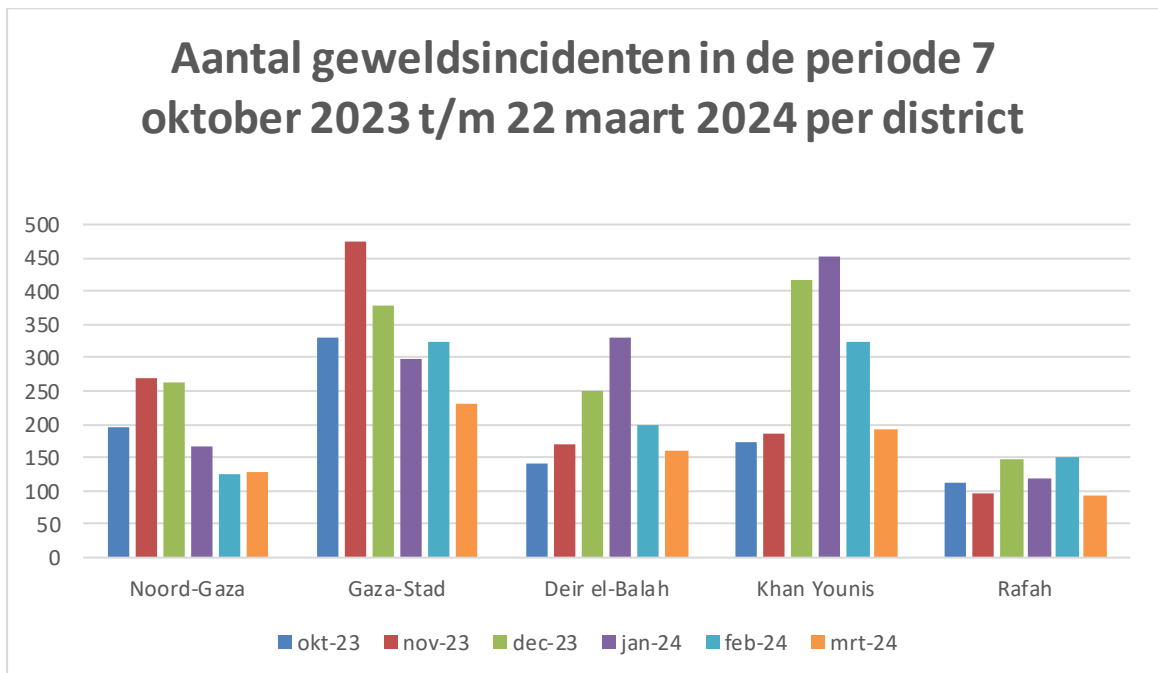
In de periode 7 oktober 2023 t/m 22 maart 2024 documenteerde ACLED 6.902 geweldsincidenten in de Gazastrook waarvan 3.603 incidenten in 2023 en 3.299 incidenten tot en met 22 maart 2024.

In het tabel hieronder worden deze geweldsincidenten per district uitgesplitst en verder met een grafiek geïllustreerd.

Aantal geweldsincidenten in de periode 7 oktober 2023 t/m 22 maart 2024 per district

	Okt-23	Nov-23	Dec-23	Jan-24	Feb-24	Mrt-24	Totaal
Noord-Gaza	196	270	262	166	124	129	1147
Gaza-Stad	331	473	378	299	324	232	2037
Deir el-Balah	140	171	250	331	199	159	1250
Khan Younis	172	187	417	452	325	192	1745
Rafah	111	97	147	120	151	94	720

Tabel 2: bron ACLED

Grafiek 3: bron ACLED

In het volgende tabel zijn de 6.902 geweldsincidenten per district gefilterd op luchtaanvallen en (artillerie)beschietingen. Ook is er gefilterd op de betrokken actor.

³⁶ ACLED, Regional Overview: Middle East March 2024, 5 april 2024, [url](#)

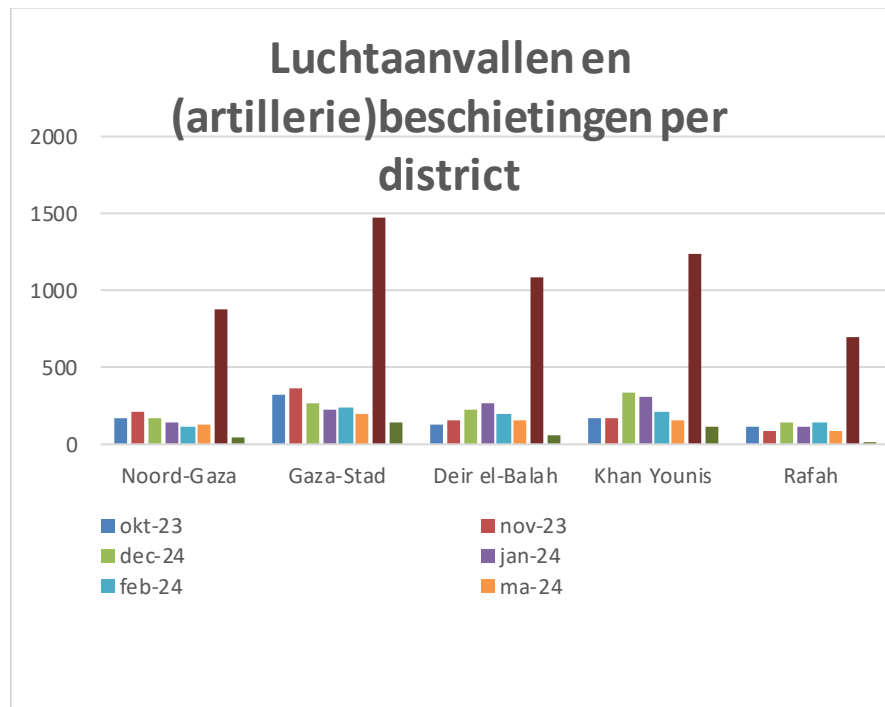
Het aantal luchtaanvallen en (artillerie)beschietingen bedraagt 5.727: 3.249 luchtaanvallen en 2.478 (artillerie)beschietingen. Deze vormen 83% van alle 6.902 geweldsincidenten.

Luchtaanvallen en (artillerie)beschietingen in de periode 7 oktober 2023 t/m 22 maart 2024 per district

	Okt-23	Nov-23	Dec-23	Jan-24	Feb-24	Mrt-24	Totaal	Actor: Israëlische leger	Actor: Palestijnse groeperingen
Noord-Gaza	176	209	173	136	113	124	931	880	51
Gaza-Stad	319	361	267	222	245	194	1608	1472	136
Deir el-Balah	133	158	224	272	195	155	1137	1085	52
Khan Younis	164	172	341	307	216	150	1350	1237	113
Rafah	109	91	141	119	147	92	699	692	7
							5727		

Tabel 3: bron ACLED

Hieronder de verwerking van deze cijfers in een grafiek.

Grafiek 4: bron ACLED

Cijfers van OCHA

Volgens de OCHA *Flash Update* van 1 mei 2024 zijn er tussen 7 oktober 2023 en 1 mei 2024 minstens 34.568 Palestijnen gedood en 77.765 gewond geraakt in de Gazastrook. Deze cijfers zijn afkomstig van het Ministerie van gezondheidszorg (MoH) in Gaza.³⁷ Volgens deze *Flash Update* is er nog steeds sprake van Israëlische bombardementen vanuit de lucht, land en zee in een groot deel van de Gazastrook.

³⁷ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #160, 1 mei 2024, [url](#)

Ter vergelijking met de cijfers van ACLED, dat geen gewonde personen bijhoudt, het volgende. Volgens de OCHA *Flash Update* van 22 maart 2024 zijn er tussen 7 oktober 2023 en 22 maart 2024 minstens 31.988 Palestijnen gedood en 74.188 gewond geraakt in de Gazastrook.³⁸ ACLED heeft in de periode tussen 7 oktober 2023 en 22 maart 2024 aangegeven dat er minstens 32.128 Palestijnen zijn gedood (zie Tabel 1). Dit is een verschil van minder dan 0,5% en de cijfers van de twee organisaties zijn daardoor zeer vergelijkbaar.

Dat betekent ook dat OCHA heeft vastgesteld dat er in de periode tussen 22 maart 2024 en 1 mei 2024 minstens 2.580 Palestijnen zijn gedood en 3.577 gewond zijn geraakt in de Gazastrook. De intensiteit van het conflict lijkt dus in die periode niet te zijn afgenomen, omdat dit vergelijkbaar is met de ACLED maandcijfers van 1 tot 22 maart 2024 (zie Tabel 1).

Voorbeelden van geweldsincidenten

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van enkele geweldsincidenten die tijdens de verslagperiode plaatsvonden in de Gazastrook en door OCHA zijn gerapporteerd. OCHA publiceert drie maal per week een update van de geweldsincidenten in de Gazastrook. Het overzicht is geenszins uitputtend.

OCHA³⁹ meldt de volgende dodelijke incidenten onder vermelding van locaties tussen 29 maart en 3 april 2024:

- Op 1 april 2024 kwamen 7 medewerkers van de World Central Kitchen om het leven nadat zij vanuit de lucht werd aangevallen in Deir al Balah;
- Op 29 maart 2024 kwamen naar verluidt 7 Palestijnen waaronder een moeder en 6 kinderen om het leven in de buurt van Al Shifa Hospital in Gaza-Stad;
- Op 29 maart 2024 (13:55 uur) kwamen naar verluidt 10 Palestijnen om het leven in de buurt van Al Shifa Hospital in Gaza-Stad;
- Op 29 maart 2024 (13:50 uur) kwamen naar verluidt 10 Palestijnen om het leven in de buurt van Al Shifa Hospital in Gaza-Stad;
- Op 29 maart 2024 kwamen naar verluidt 15 Palestijnen om het leven in een schuilplaats in de wijk Ash-Shujai'yeh in Gaza-Stad;
- Op 30 maart 2024 kwamen naar verluidt 12 Palestijnen om het leven en raakten 30 anderen gewond in het zuidoosten van Gaza-Stad;
- Op 31 maart 2024 kwamen naar verluidt 4 Palestijnen om het leven en raakten 17 anderen gewond toen een ontheemdentent in de binnenplaats van de Al-Aqsa-ziekenhuis (Deir el-Balah) werd geraakt.
- Op 31 maart 2024 kwamen naar verluidt 2 Palestijnen om het leven en raakten 3 anderen gewond in het zuidoosten van Gaza-Stad;

OCHA⁴⁰ meldt de volgende dodelijke incidenten onder vermelding van locaties tussen 1 en 3 april 2024:

³⁸ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #145, 22 maart 2024, [url](#)

³⁹ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #149, 3 april 2024, [url](#)

⁴⁰ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #150, 5 april 2024, [url](#)

- Op 1 april 2024 zijn naar verluidt 6 Palestijnen om het leven gekomen in As-Salam (Rafah) toen een groep mensen werd getroffen;
- Op 2 april 2024 zijn naar verluidt 6 Palestijnen om het leven gekomen toen een flatgebouw werd geraakt in An-Nuseirat Camp (Deir El-Balah);
- Op 3 april 2024 zijn naar verluidt 3 Palestijnen om het leven gekomen toen een binnenplaats van een huis in Deir El-Balah werd getroffen;
- Op 3 april 2024 zijn naar verluidt 4 Palestijnen om het leven gekomen toen een huis in het westen van Rafah werd getroffen;
- Op 3 april 2024 zijn naar verluidt 2 Palestijnen om het leven gekomen toen een huis in het oosten van Rafah werd getroffen.

OCHA⁴¹ meldt de volgende dodelijke incidenten onder vermelding van locaties tussen 4 en 7 april 2024:

- Op 4 april 2024 kwamen naar verluidt 3 Palestijnen om het leven toen een gebouw in Beit Hanun (Noord-Gaza) werd geraakt;
- Op 5 april 2024 kwamen naar verluidt 3 Palestijnen om het leven toen een huis in An-Nuseirat Camp (Deir El-Balah) werd geraakt;
- Op 7 april 2024 kwamen naar verluidt 4 Palestijnen om het leven in Az-Zahra-City ten noorden van An-Nuseirat Camp en 4 Palestijnen in Ash- Shujai'yeh (Gaza-Stad) toen een flatgebouw en een groep mensen werden getroffen.

OCHA⁴² meldt de volgende dodelijke incidenten onder vermelding van locaties tussen 18 en 20 april 2024:

- Op 18 april 2024 kwamen naar verluidt 3 Palestijnen om het leven en zijn anderen gewond geraakt toen een groep mensen werd beschoten ten oosten van Jabalya Camp in Noord-Gaza;
- Op 18 april 2024 kwamen naar verluidt 3 Palestijnen om het leven en zijn anderen gewond geraakt toen een flatgebouw werd geraakt in Ash-Sheikh Radwan in Gaza-Stad;
- Op 18 april 2024 kwamen naar verluidt 4 Palestijnen om het leven en zijn 3 anderen gewond geraakt toen een flatgebouw werd geraakt in Ash-Shati Camp in Gaza-Stad;
- Op 19 april 2024 kwamen naar verluidt 9 Palestijnen waaronder 6 kinderen en 2 vrouwen om het leven toen een appartement in de buurt van Al-Quds University Building in Tal As-Sultan (Rafah) werd geraakt;
- Op 20 april 2024 kwamen naar verluidt 4 Palestijnen waaronder een meisje en een zwangere vrouw om het leven toen een huis werd geraakt in de buurt van An-Najma Square in Ash-Shabora Camp in Rafah;
- Op 20 april 2024 kwamen naar verluidt 16 Palestijnen waaronder 13 kinderen en 3 vrouwen om het leven toen een huis werd geraakt in At-Tanour ten oosten van Rafah;
- Op 20 april 2024 kwamen naar verluidt 2 Palestijnen om het leven en zijn 10 anderen gewond geraakt toen een plaats in Al-

⁴¹ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #151, 8 april 2024, [url](#)

⁴² OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #156, 22 april 2024, [url](#)

Mawassi (Rafah) waar ontheemden waren gehuisvest, werd beschoten.

OCHA⁴³ meldt de volgende dodelijke incidenten onder vermelding van locaties tussen 22 en 24 april 2024:

- Op 21 april 2024 kwamen naar verluidt 7 Palestijnen om het leven toen een huis werd geraakt ten westen van An-Nuseirat Camp (Deir el-Balah);
- Op 22 april 2024 kwamen naar verluidt 3 Palestijnen om het leven en zijn 11 anderen gewond geraakt toen een groep mensen werd beschoten in de buurt van de Abu Salim moskee in Deir el Balah;
- Op 22 april 2024 kwamen naar verluidt 6 Palestijnen om het leven en zijn anderen gewond geraakt toen een huis werd geraakt vlakbij Al-Bureij Camp in Deir el-Balah;
- Op 22 april 2024 kwam naar verluidt een meisje om het leven toen een woning werd geraakt in Deir el-Balah.
- Tot en met 24 april zijn 324 lichamen geborgen uit het complex van het Nasser-ziekenhuis in Khan Younis;

OCHA⁴⁴ meldt de volgende dodelijke incidenten onder vermelding van locaties tussen 2 en 5 mei 2024:

- Op 2 mei 2024 kwamen naar verluidt 6 Palestijnen om het leven toen een wooncomplex werd geraakt in Ash Sheikh Radwan ten noorden van Gaza-Stad;
- Op 2 mei 2024 kwamen naar verluidt 4 Palestijnen om het leven toen Blok 4 in Al-Bureij Camp (Deir el-Balah) werd geraakt;
- Op 2 mei 2024 kwamen naar verluidt 2 Palestijnen om het leven toen een huis werd geraakt in As-Salam wijk in het zuidwesten van Rafah;
- Op 3 mei 2024 kwamen naar verluidt 7 Palestijnen om het leven waaronder 5 kinderen en een vrouw toen een huis werd geraakt in het noorden van Rafah;
- Op 3 mei 2024 kwamen naar verluidt minstens 3 Palestijnen om het leven toen een wooncomplex werd geraakt in As-Saftawi ten westen van Jabaliya-Stad (Noord-Gaza);
- Op 4 mei 2024 kwamen naar verluidt 2 Palestijnen om het leven toen een huis in Abu Halawa ten oosten van Rafah werd geraakt.

Omgekomen journalisten

Volgens de journalistenorganisatie *Committee to Protect Journalists (CPJ)* is de oorlog tussen Israël en Hamas voor journalisten en medewerkers van de media het dodelijkste conflict sinds 1992 toen ze met het verzamelen van gegevens zijn begonnen. Tussen 7 oktober 2023 en 25 april 2024 zijn 97 journalisten en mediawerkers om het leven gekomen in de Gazastrook. Volgens CPJ zijn dit alleen de geverifieerde gevallen. Onder de doden zijn 92 Palestijnen, 2 Israëliërs en 3 Libanezen. Verder zijn 4 journalisten als vermist opgegeven, 16 gewond en 25 gearresteerd.⁴⁵ Reporters Without Borders meldt dat in de eerste vijf maanden van het conflict 103 journalisten, fotografen en cameramensen zijn gedood in de Gazastrook.⁴⁶

⁴³ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #157, 24 april 2024, [url](#)

⁴⁴ OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #162, 6 mei 2024, [url](#)

⁴⁵ CPJ, Journalist casualties in the israel Gaza conflict, 18 april 2024, [url](#)

⁴⁶ Reporters Without Borders, 103 journalists killed 150 days Gaza: a tragedy Palestinian journalism, 7 maart 2024, [url](#)

Omgekomen UNRWA-medewerkers en internationale hulpverleners

Sinds het uitbreken van de oorlog tussen Israël en Hamas zijn ook humanitaire hulpverleners slachtoffer geworden. 178 medewerkers van de UNRWA zijn tot 17 april 2024 door het geweld om het leven gekomen.⁴⁷ Euro-Med Human Rights Monitor meldt dat tussen 11 januari en 23 maart 2024 12 hulpverleners om het leven zijn gekomen waarvan 2 UNRWA-medewerkers tijdens het verlenen van noodhulp.⁴⁸ Op 2 april 2024 zijn 6 buitenlandse medewerkers en een Palestijnse chauffeur van World Central Kitchen, een organisatie die maaltijden serveert in noodsituaties, om het leven gekomen door een Israëlische luchtaanval op het hulpkonvooi van deze organisatie in de Gazastrook.⁴⁹ Eerder in november 2023 was ook een konvooi van Artsen Zonder Grenzen het doelwit van een Israëlische aanval waarbij twee doden vielen.⁵⁰ De IFRC⁵¹ heeft vanaf het begin van de oorlog tot 11 april 2024 17 medewerkers verloren in de Gazastrook.⁵²

In de periode van 7 oktober 2023 tot 15 maart 2024 heeft UNRWA 349 geweldsincidenten geregistreerd die directe gevolgen hadden voor de UNRWA-gebouwen (waarvan 261 met inslag op 120 scholen, en 30 op 15 gezondheidscentra) en voor de binnenlands ontheemden (IDPs) die in de omgeving van deze gebouwen hun toevlucht hadden gezocht. Minstens 408 binnenlands ontheemden zijn hierdoor om het leven gekomen en 1.406 raakten gewond. Bij 160 van de 349 geweldsincidenten werden 95 verschillende gebouwen getroffen door militaire aanvallen. Dit omvat 122 incidenten met directe gevolgen voor 73 verschillende UNRWA-scholen, 12 incidenten met directe gevolgen voor het Khan Younis Training Centre (KYTC), 14 incidenten die een directe impact hadden op 10 verschillende gezondheidscentra en twee incidenten met directe gevolgen voor twee distributiecentra van UNRWA.⁵³ Hoewel veel geweldsincidenten nog worden geverifieerd meldt UNRWA dat de beschikbare informatie erop wijst dat de overgrote meerderheid van de incidenten geheel of gedeeltelijk veroorzaakt zijn door Israëlische militaire aanvallen en een kleiner aantal door aanvallen van Palestijnse gewapende groeperingen.⁵⁴

Belegging van ziekenhuizen

Diverse nieuwsbronnen melden op 23 april 2024 de vondst van massagraven in het complex van het Nasser-ziekenhuis in Khan Younis en het Al-Shifa Hospital in Gaza-Stad. Beide ziekenhuizen waren belegerd door het Israëlische leger in februari en maart 2024. Bij het complex van het Nasser ziekenhuis in Khan Younis zijn 324 lichamen gevonden. Volgens een woordvoerder van de VN-Mensenrechtencommissie bevonden zich onder de slachtoffers naar verluidt oudere mensen, vrouwen en gewonden en van sommigen van hen waren de handen vastgebonden.⁵⁵ Zowel de VN als de EU hebben opgeroepen tot een onafhankelijk onderzoek.⁵⁶

⁴⁷ UNRWA, UNRWA Situation Report # 102 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 19 april 2024, [url](#)

⁴⁸ Euromedmonitor, New Report: Killing starving Palestinians, targeting aid trucks is a deliberate Israeli policy to reinforce famine in the Gaza Strip, april 2024, [url](#)

⁴⁹ CNN, World Central Kitchen: Who were the killed aid workers?, 4 april 2024, [url](#)

⁵⁰ MSF, MSF convoy attacked in Gaza: all elements point to Israeli army responsibility | MSF, 1 december 2024, [url](#)

⁵¹ IFRC: De Internationale Federatie van Rode Kruis en Rode Halve Maan-verenigingen

⁵² IFRC, Statement: IFRC mourns the loss of another Palestine Red Crescent staff member, 11 april 2024, [url](#)

⁵³ UNRWA, Armed Conflict Incidents Impacting UNRWA Facilities and Displaced Persons Seeking Shelter in The Gaza Strip, 16 april 2024, [url](#)

⁵⁴ *Ibid.*

⁵⁵ The Guardian, UN rights chief 'horrified' by reports of mass graves at two Gaza hospitals, 23 april 2024, [url](#)

⁵⁶ The New York Times, U.N. calls for inquiry into mass graves at 2 Gaza hospitals, 23 april 2024, [url](#); Trouw, VN en EU roepen op tot onderzoek naar massagraven in Gaza, 24 april 2024, [url](#)

2.2 Vredesonderhandelingen

Tussen Hamas en Israël vinden nog wel onderhandelingen plaats over een staakt-het-vuren,⁵⁷ maar dat heeft tot 8 mei 2024 niet geleid tot een daadwerkelijk akkoord.

⁵⁷ AP, Hamas is sending a delegation to Egypt for further cease-fire talks in the latest sign of progress, 3 mei 2024, [url](#)

3 Binnenlands ontheemden

Als gevolg van de Israëliëse evacuatiebevelen vanaf het begin van de oorlog zijn de inwoners van de Gazastrook massaal naar het zuiden gevlucht, soms meerdere keren. Eerst naar de omgeving van Khan Younis en daarna naar Rafah in het uiterste zuiden. Volgens recente cijfers van UNRWA zijn er op 1 april 2024 1,7 miljoen mensen (75% van de totale bevolking) binnenlands ontheemd. Het merendeel van de ontheemden is gehuisvest in of bij noodopvangcentra of informele onderkomens van de UNRWA. Volgens schattingen van UNRWA zijn er nog zo'n 300.000 mensen achtergebleven in de twee noordelijke districten.⁵⁸ De stad Rafah die voor de oorlog plusminus 300.000 inwoners had, is inmiddels gegroeid tot een stad van meer dan 1,5 miljoen mensen.⁵⁹

Volgens OCHA zal het voor een groot aantal ontheemden onmogelijk zijn om terug te keren naar hun huizen in geval een staakt-het-vuren wordt bereikt, vanwege het grote aantal gebouwen (62%) dat is vernietigd.⁶⁰

⁵⁸ UNRWA, UNRWA Situation Report # 100 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 9 april 2024, [url](#)

⁵⁹ Artsen Zonder Grenzen, Rafah, Zuid-Gaza: leven in een tent, zwanger en ontheemd, 6 februari 2024, [url](#)

⁶⁰ OCHA, Flash Appeal for the Occupied Palestinian Territory 2024, 17 april 2024, [url](#)

4 Gevolgen van het geweld op het dagelijks leven

4.1 De humanitaire situatie in Gaza

Amnesty International zegt dat Israël de tussenuitspraak van het Internationaal Gerechtshof (ICJ), in de zaak van Zuid-Afrika tegen Israël, heeft genegeerd. In deze tussenuitspraak werd Israël opgeroepen de bevolking te beschermen tegen het risico van genocide door voldoende humanitaire hulp en basisvoorzieningen toe te laten. Volgens Amnesty Internationaal nam de humanitaire hulp juist af in de eerste drie weken na deze tussenuitspraak, van gemiddeld 146 vrachtwagens per dag naar 105 per dag.⁶¹ Op 13 maart 2024 heeft Josep Borell, de Buitenlandcoördinator van de EU, gezegd dat uithongering in Gaza wordt ingezet als oorlogswapen.⁶² De VN-Mensenrechtencommissaris Volker Türk waarschuwde op 19 maart 2024 dat de omvang van Israëls aanhoudende beperkingen op de toegang van hulp tot Gaza, samen met de manier waarop het land de vijandelijkheden blijft voeren, neer kan komen op het gebruik van uithongering als oorlogsmethode, wat een oorlogsmisdaad is.⁶³ Eerder had Human Rights Watch Israël al beschuldigd van de inzet van honger als oorlogswapen, hetgeen ten strengste is verboden in het Internationaal Humanitair Recht.⁶⁴

Op 28 maart 2024 heeft het ICJ nogmaals een tussenuitspraak gedaan waarbij Israël werd opgeroepen om, zonder verder uitstel, de noodzakelijke en effectieve maatregelen te nemen om basisvoorzieningen en humanitaire hulp, waaronder voedsel, water, elektriciteit, brandstof, onderdak, kleding, hygiënische en sanitaire voorzieningen, als ook medische voorraden en hulp aan Palestijnen, inclusief het vergroten van de capaciteit en het aantal toegangspunten en er ook voor te zorgen dat deze open blijven zo lang als dat noodzakelijk is.⁶⁵

4.2 Schade aan gebouwen en infrastructuur

OHCHR meldt dat door een massale en destructieve militaire reactie schade is toegebracht aan dichtbevolkte gebieden, inclusief markten, de civiele infrastructuur in Gaza, waaronder huizen, ziekenhuizen, scholen, bakkerijen, gebedshuizen, watersystemen, evenals de eigen faciliteiten van de VN die op grote schaal zijn beschadigd of vernietigd.⁶⁶

In een rapport van de Wereldbank van 29 maart 2024 wordt de snelheid en schaal van de schade in de Gazastrook beschreven. Volgens dit rapport zijn vanaf het begin van de oorlog op 7 oktober 2023 ongeveer 62% van alle huizen in Gaza beschadigd of vernietigd, wat gelijk is aan 290.820 wooneenheden. De schade in de huisvestingssector maakt hiermee 72% uit van de totale schade. Bijna 75% van de totale schade is geconcentreerd in de gemeenten Gaza Stad, Jabalya (Noord-Gaza), Khan Younis, Beit Lahiya (Noord-Gaza) en Rafah. Verder vermeldt het rapport dat door de oorlog 84% van alle gezondheidszorgfaciliteiten beschadigd of vernietigd

⁶¹ Amnesty International, Israël negeert genocide-uitspraak Internationaal Gerechtshof, 27 februari 2024, [url](#)

⁶² The Rights Forum, EU-buitenlandchef Borrell: 'Israël gebruikt uithongering als oorlogswapen', 17 maart 2024, [url](#); BBC, Israel Gaza war: EU says starvation being used as a weapon, 13 maart 2024, [url](#)

⁶³ VOA, UN Rights Chief Warns Israel's Restriction of Aid Could Be War Crime, 19 maart 2024, [url](#)

⁶⁴ HRW, Israel: Starvation Used as Weapon of War in Gaza, 4 november 2023, [url](#)

⁶⁵ International Court of Justice, Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide in the Gaza Strip (South Africa v. Israel), Order, 28 maart 2024, [url](#)

⁶⁶ OHCHR, Israel/occupied Palestinian territory: UN experts deplore attacks on civilians, call for truce and urge international community to address root causes of violence, 12 oktober 2023, [url](#); OHCHR, Israel -Occupied Palestinian Territory situation, 100 days on, 12 januari 2024, [url](#)

zijn; 649 gezondheidsvoorzieningen zijn getroffen en 98 ambulances zijn vernield of beschadigd. Ook zijn er naar schatting 56 schoolgebouwen verwoest en 219 gedeeltelijk beschadigd. Veel overgebleven scholen worden gebruikt als noodopvang voor de intern ontheemden.⁶⁷ Volgens het VN-Satellietcentrum (UNOSAT) dat onderzoek heeft gedaan middels satellietbeelden zijn grote delen van de Gazastrook gebombardeerd, waaronder ongeveer 90% van de gebouwen langs de grenslijn (Green Line) met Israël die vernietigd dan wel beschadigd zijn.⁶⁸

Khan Younis

Na vier maanden van belegering heeft het Israëlische leger zich op 7 april 2024 teruggetrokken uit Khan Younis (de tweede grote stad na Gaza-Stad).⁶⁹ Volgens een VN-team die de stad heeft geïnspecteerd is er sprake van wijdverspreide verwoesting. Elk huis dat het VN-team bezocht was beschadigd en verharde wegen zijn veranderd in zandpaden. Ook inspecteerde het VN-team een VN-magazijn, vier medische centra en acht scholen. Met uitzondering van één locatie, hadden al deze bezochte gebouwen aanzienlijke schade opgelopen.⁷⁰

Al-Shifa Hospital

Op 1 april 2024 heeft het Israëlische leger zich teruggetrokken uit het Al-Shifa Hospital, het grootste ziekenhuis in de Gazastrook. Uit een door de WHO geleide inspectie van het ziekenhuis op 5 april 2024 blijkt dat het totaal niet meer functioneel is en dat het niet te verwachten is dat het ziekenhuis op korte termijn zelfs maar minimaal kan functioneren.⁷¹ Het ziekenhuis was al eerder in november 2023 belegerd geweest en had toen al enorme schade opgelopen.⁷² Bij de inspectie blijkt dat de meeste van de gebouwen zwaar beschadigd of zelfs vernietigd zijn en dat het merendeel van de apparatuur onbruikbaar is of vernietigd. De gebouwen van de spoedeisende hulp, de chirurgie en de kraamafdeling van het ziekenhuis zijn zwaar beschadigd en twee muren; één van de spoedeisende hulp en één van de afdeling neonatale intensive care (NICU) zijn gesloopt. Ten minste 115 bedden van de afdeling spoedeisende hulp zijn verbrand.⁷³

4.3 Voedseltekort en dreigende hongersnood

De oorlog heeft ernstige schade toegebracht aan de landbouw- en voedselproductiesectoren in Gaza, waardoor de lokale productie op grote schaal is stil komen te liggen. De hele bevolking van Gaza wordt hierdoor geconfronteerd met verschillende niveaus van acute voedselonzeekerheid (niveau 3 en hoger). Het IPC⁷⁴, het waarschuwingssysteem voor hongersnoden, hanteert 5 niveaus voor het vaststellen van een hongersnood. Volgens de laatste analyse van het IPC van 18 maart 2024 over acute voedselonzeekerheid dreigt er naar verwachting een hongersnood in het noorden van Gaza tegen het einde van mei 2024 als er geen staakt-het-vuren wordt bereikt en onvoldoende humanitaire hulp wordt toegelaten. Voor het gecombineerde zuiden en midden van Gaza concludeert het IPC dat er sprake is van een risico op hongersnood tegen half juli in dit scenario. Het IPC meldt verder dat acute ondervoeding bij kinderen in de leeftijdscategorie van 6 maanden

⁶⁷ World Bank, Gaza Strip Interim Damage Assessment Summary Note March 29, 2024, p. 11-14, [url](#)

⁶⁸ UNOSAT, UNOSAT Gaza Strip Comprehensive Damage Assessment 1km Stretch of Land from the Armistice Demarcation Line, 11 April 2024, [url](#)

⁶⁹ Reuters, Israel reaches center Khan Younis in new storm of southern Gaza, 11 december 2023, [url](#)

⁷⁰ OCHA, Khan Younis following the withdrawal of Israeli troops | United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs - occupied Palestinian territory, 11 april 2024, [url](#)

⁷¹ WHO, Six months of war leave Al-Shifa hospital in ruins, WHO mission reports, 6 april 2024, [url](#)

⁷² The Washington Post, What to know about al-Shifa Hospital and medical care in Gaza, 16 november 2023, [url](#)

⁷³ WHO, Six months of war leave Al-Shifa hospital in ruins, WHO mission reports, 6 april 2024, [url](#)

⁷⁴ The Integrated Food Security Phase Classification (IPC)

tot 5 jaar in Noord-Gaza gestegen is van minder dan 1% voor het begin van de oorlog naar 16,5% in februari 2024.⁷⁵

Volgens onderzoeken uitgevoerd in het noorden van Gaza in januari 2024 van UNICEF en WFP⁷⁶ is bijna 16% oftewel 1 op de 6 kinderen jonger dan 2 jaar acuut ondervoed. Vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd in Rafah, waar meer noodhulp beschikbaar is, tonen aan dat 5% van de kinderen onder de leeftijd van 2 jaar acuut ondervoed is.⁷⁷ Human Rights Watch berichtte op 9 april 2024 dat 32 mensen waaronder 28 kinderen overleden zijn door ondervoeding en uitdroging in ziekenhuizen in het noorden van Gaza.⁷⁸

4.4 Toelating van humanitaire hulp

In de verslagperiode werd de toelating van humanitaire hulp ernstig belemmerd door Israël. Vanwege Israëlische toegangsbeperkingen, langdurige inspecties aan de grens, de verwoeste infrastructuur en de veiligheidsrisico's voor hulpverleners in de Gazastrook, bereikte onvoldoende humanitaire hulp de Gazastrook.⁷⁹

Voor de oorlog kwamen er dagelijks 500 vrachtwagens de Gazastrook binnen met voedsel, brandstof en medische voorzieningen. In de week van 20-26 oktober 2023 zijn slechts 11 vrachtwagens per dag toegelaten terwijl er minimaal 100 per dag nodig zijn om in de basisbehoeften te kunnen voorzien. In de week van 8-14 maart 2024 was het aantal vrachtwagens gestegen naar 164 per dag.⁸⁰ UNRWA meldt dat vanaf begin april 2024 gemiddeld 182 vrachtwagens per dag zijn toegelaten via de zuidelijke grensovergangen met Egypte: Rafah en Karem Abu Salem.⁸¹ Onder druk van de Verenigde Staten is Israël begin april 2024 akkoord gegaan om meer humanitaire hulp toe te laten en heeft toegezegd om de noordelijke Erez-grensovergang daarvoor te gaan gebruiken.⁸² Tot 24 april 2024 was er nog geen humanitaire hulp toegelaten via de Erez-grensovergang.

Uit cijfers van OCHA blijkt dat in maart 2024 263 gecoördineerde humanitaire missies gepland stonden (zie afbeelding hieronder). Hiervan waren 198 missies bestemd voor het zuiden van de Gazastrook en 65 missies voor het noorden. Van de 198 missies voor het zuiden zijn 161 missies gerealiseerd, 19 geweigerd of tegengehouden door Israël, 11 uitgesteld en 7 geannuleerd. Van de 65 humanitaire missies richting het noorden zijn er slechts 30 gerealiseerd, 22 zijn geweigerd of tegengehouden, 11 uitgesteld en 2 geannuleerd.

⁷⁵ IPC, IPC Global Initiative – Special Brief, p.1,2 en 40, [url](#)

⁷⁶ World Food Programme (WFP) van de Verenigde Naties

⁷⁷ UNICEF, Statement by Adele Khodr, UNICEF Regional Director for the Middle East and North Africa, 3 maart 2024, [url](#)

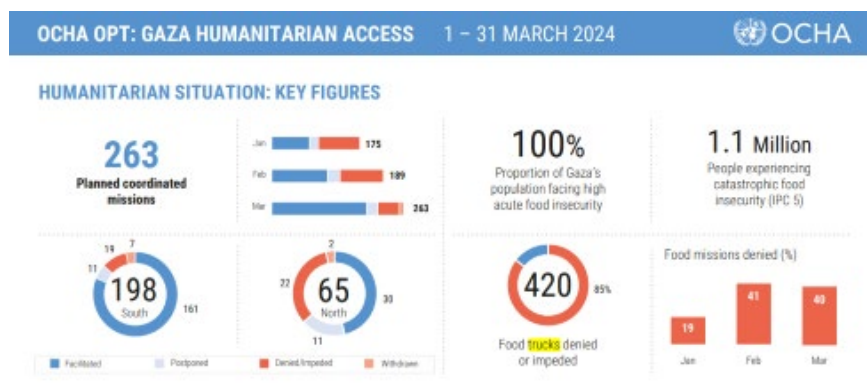
⁷⁸ HRW, Gaza: Israel's Imposed Starvation Deadly for Children, 9 april 2024, [url](#)

⁷⁹ OCHA, Humanitarian Access Snapshot-Gaza Strip 1-31-march-2024, [url](#)

⁸⁰ BBC News, Gaza Strip in maps: How life has changed, 22 maart 2024, [url](#)

⁸¹ UNRWA, UNRWA Situation Report # 102 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 19 april 2024, [url](#)

⁸² The New York Times, Israel agrees to open Erez Crossing for Gaza aid after Biden Pressure, 4 april 2024, [url](#)

Bron: OCHA Humanitarian Access Snapshot – Gaza Strip 1-31 March 2024

OCHA benadrukt verder dat door de Israëlische toegangsbeperkingen en het gebruik van de zuidelijke grensovergang de noodhulp niet rechtstreeks naar het noorden kan worden gebracht waar het voedseltekort het grootst is. Daarnaast zorgt de verplichte route die de hulpkonvoeien moeten volgen richting het noorden van de Gazastrook voor veel vertraging vanwege de veiligheidsrisico's, de checkpoints en opstoppingen. Eind maart 2024 heeft Israël aangekondigd dat UNRWA, één van de drie hulporganisaties die voedsel leveren in Gaza, niet langer wordt toegelaten tot het noorden.⁸³

OCHA meldt verder dat in gebieden waar coördinatie met de Israëlische troepen vereist is, in maart 2024 slechts 26% van de humanitaire voedselmissies toegelaten zijn. De overige missies gingen om diverse redenen niet door.⁸⁴ UN News meldt dat tussen 6 en 12 april 2024 41% van de humanitair hulpverzoeken voor het noorden van Gaza zijn afgewezen.⁸⁵

4.5

De gezondheidszorg

De WHO meldt op 30 april 2024 dat er sprake is van voortdurende ontmanteling van de gezondheidszorg waardoor de toegang tot zorg in gevaar is gekomen. Van de 36 ziekenhuizen in de Gazastrook functioneren 12 ziekenhuizen gedeeltelijk. Verder zijn er 7 veldhospitelen volledig operationeel. Deze nog functionerende medische instellingen kampen met een tekort aan geneesmiddelen, ambulances, elektriciteit en water. De WHO rapporteert verder een snelle verspreiding van besmettelijke ziektes in de Gazastrook. Sinds het begin van de oorlog zijn 381.487 gevallen van diarree geregistreerd en 87.800 gevallen van schurft. Verder heerst er Hepatitis A, waterpokken en geelzucht. Vanaf het begin van de oorlog zijn 723 mensen om het leven gekomen door aanvallen op ziekenhuizen en gezondheidscentra en 924 gewond geraakt. Ook zijn volgens de WHO 118 leden van het medisch personeel gedetineerd of gearresteerd.⁸⁶ De gevonden lichamen in de massagraven rondom het complex van het Nasser-ziekenhuis in Khan Younis vallen niet onder de hierboven genoemde 723 omgekomen mensen.

⁸³ OCHA, Humanitarian Access Snapshot-Gaza Strip 1-31-march-2024, [url: UN News, Israel tells UN it will reject UNRWA food convoys into northern Gaza, 24 maart 2024, url](#)

⁸⁴ OCHA, Humanitarian Access Snapshot-Gaza Strip 1-31-march-2024, [url](#)

⁸⁵ UN News, Humanitarians locked in aid delivery 'dance' to avert famine in Gaza, 16 april 2024, [url](#)

⁸⁶ WHO, Gaza Hostilities 2023 / 2024 - Emergency-situation Reports, Issue 29, 30 april 2024, [url](#)

4.6 Hulporganisaties

4.6.1 UNRWA

UNRWA is een VN-organisatie opgericht in 1949 om de Palestijnse vluchtelingen bij te staan. De diensten van UNRWA omvatten: basisonderwijs, primaire gezondheidszorg, humanitaire en sociale diensten, infrastructuur en huisvesting, financiële steun (microkrediet) en noodhulp (ook in het geval van gewapend conflict). UNRWA is voor een groot deel afhankelijk van vrijwillige donaties van de VN-lidstaten. UNRWA ontvangt ook enige financiering uit de reguliere begroting van de Verenigde Naties, die voornamelijk wordt gebruikt voor personeelskosten.⁸⁷

UNRWA verkeert al jaren in financiële problemen door het groeiende aantal vluchtelingen dat aanspraak doet op hulp en ondersteuning en vanwege de teruglopende bijdragen van donorlanden, zoals het stopzetten van de financiële hulp door de VS ten tijde van de regering van voormalige president Donald Trump, die wel weer is hervat onder president Joe Biden.⁸⁸

Na beschuldigingen van Israël dat minstens 12 medewerkers van UNRWA deel hebben genomen aan de aanval van 7 oktober 2023, hebben verschillende landen, waaronder de Verenigde Staten en ook Nederland, de financiering van UNRWA stopgezet.⁸⁹

Een onafhankelijk VN-onderzoek naar de neutraliteit van de UNRWA onder leiding van de voormalige Franse minister van Buitenlandse Zaken Colonna, leidde tot de conclusie dat Israël geen bewijs heeft geleverd waaruit blijkt dat UNRWA-medewerkers banden hadden met Hamas of Islamic Jihad.⁹⁰ Canada, Australië, Zweden en Japan hebben inmiddels hun financiële bijdrage aan UNRWA hervat.⁹¹

Obstructie UNRWA hulp

Sinds de beschuldigingen van Israël in januari 2024⁹² dat werknemers van UNRWA Hamas hebben geholpen bij de aanval van 7 oktober 2023, worden hulpkonvoien van UNRWA niet meer toegelaten tot het noorden van de Gazastrook.⁹³ De laatste keer dat UNRWA voedsel heeft geleverd in het noorden van de Gazastrook was op 23 januari 2024. Desondanks is UNRWA onmisbaar in het noorden van de Gazastrook vanwege de vele UNRWA-gebouwen zoals de noodopvangcentra, de gezondheidscentra en de distributiecentra.⁹⁴

In zijn briefing tegenover de VN-Veiligheidsraad op 17 april 2024 zei UNRWA-hoofd, Philippe Lazzarini dat UNRWA wordt geconfronteerd met een campagne om haar uit de bezette Palestijnse Gebieden te verdrijven. Hij gaf aan dat het werk van de UNRWA wordt gedwarsboomd door geen toestemming te geven om noodhulp te verlenen en dat UNRWA-gebouwen en -personeel doelwit zijn geworden.⁹⁵

⁸⁷ UNRWA, Who We Are, [url](#)

⁸⁸ NOS, Regering-Biden hervat financiële hulp aan Palestijnen, 7 april 2021, [url](#)

⁸⁹ UN Watch, UPDATED: List of Countries Suspending and Reinstating UNRWA Funding - UN Watch, 30 april 2024, [url](#)

⁹⁰ The Guardian, Israel has yet to provide evidence of Unrwa staff terrorist links, Colonna report says, 22 april 2024, [url](#)

⁹¹ AP News, Australia resumes funding for UNRWA and pledges more Gaza aid, 15 maart 2024, [url](#); UNRWA, Japan Resumes Funding To UNRWA With Contribution Of US\$ 35 Million In Support Of Palestine Refugees, 18 april 2024, [url](#)

⁹² The Wall Street Journal, Intelligence reveals details of U.N. Agency staff's links to Oct. 7 attack, 29 januari 2024, [url](#)

⁹³ EFE, UNRWA has not been able to deliver food to northern Gaza in 2 weeks, 8 februari 2024, [url](#)

⁹⁴ UNRWA, UNRWA Situation Report # 103 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 23 april 2024, [url](#)

⁹⁵ UNRWA, Statement by The Commissioner-General of UNRWA to the Security Council, 17 april 2024, [url](#)

Actuele noodhulp en dienstverlening UNRWA

Zoals eerder is aangegeven biedt UNRWA onderdak aan de binnenlands ontheemden die massaal naar het zuiden zijn gevlucht en die in- en rondom UNRWA-gebouwen en in tijdelijke noodopvangcentra of informele onderkomens zijn gehuisvest. Op het gebied van medische zorg zijn slechts 8 van de 24 gezondheidscentra van UNRWA nog operationeel waar basisgezondheidszorg wordt verleend: 1 in het noorden, 2 in het midden (Deir el-Balah) en 2 in Khan Younis en 3 in Rafah.

Vanaf 8 april 2024 heeft UNRWA het uitdelen van meel hervat in de Gazastrook en tot nu toe zijn in totaal 380.224 gezinnen (bijna 1,9 miljoen mensen) bereikt, waarvan 276.447 gezinnen twee keer meel hebben ontvangen en nog eens 75.423 gezinnen drie keer.⁹⁶

In een noodoproep van UNRWA van 24 april 2024 wordt aangegeven dat de organisatie 1,21 miljard dollar nodig heeft om te voldoen aan de meest dringende behoeften tot aan het einde van het jaar.⁹⁷

4.6.2

Actuele noodhulp overige hulporganisaties

Uit een recent gepubliceerd verslag van OXFAM International blijkt dat deze hulporganisatie ondanks de uitdagende omstandigheden samen met andere organisaties voedsel, cash en basisvoorzieningen heeft weten te brengen aan de bevolking van de Gazastrook en hiermee 262.424 mensen heeft kunnen bereiken in het noorden en het zuiden.

Op basis van een analyse die OXFAM heeft gemaakt aan de hand van het eerdergenoemde waarschuwingssysteem voor hongersnoden (IPC), blijkt dat mensen in het noorden van Gaza met gemiddeld 245 calorieën per dag moeten overleven, wat gelijk is aan minder dan een blikje bonen.⁹⁸

Uit de wekelijkse *Humanitarian Needs and Response Update* van OCHA over de periode 16-22 april 2024 blijkt dat 16 hulporganisaties voedselhulp hebben uitgedeeld en dat er 15 bakkerijen operationeel zijn: 5 in Rafah, 6 in Deir el-Balah en 4 in Gaza-Stad. De grootste uitdaging is het noorden van de Gazastrook waar slecht 10% van de bevolking wordt bereikt voor voedselhulp. In Deir el-Balah en Khan Younis in midden Gaza bereikte voedselhulp 45% van de bevolking, terwijl in Rafah in zuid-Gaza waar meer dan een miljoen mensen verblijven, slechts 40% van de populatie werd bereikt.⁹⁹ UNRWA schat momenteel de bevolking van de twee noordelijke districten op 300.000 mensen.¹⁰⁰

⁹⁶ UNRWA, UNRWA Situation Report # 103 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 23 april 2024, [url](#)

⁹⁷ UNRWA, Nearly 2 million people depend on assistance from UNRWA as war in Gaza enters 200 days and violence increases in the West Bank, 24 april 2024, [url](#)

⁹⁸ OXFAM International, Six months of violence and siege for 2.3 million Palestinians in Gaza, 19 april 2024, [url](#)

⁹⁹ OCHA, Humanitarian Needs and Response Update | 16-22 April 2024 |, [url](#)

¹⁰⁰ UNRWA, 7 mei 2024, UNRWA Situation Report # 106 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem | UNRWA [url](#)

5 Lijst van gebruikte bronnen

ACLED (Armed Conflict Location and Event Data Project), Data Export Tool, overzicht aantal dodelijke slachtoffers en geweldsincidenten in de periode 7 oktober 2023 tot 29 maart 2024.

ACLED (Armed Conflict Location and Event Data Project), Regional Overview: Middle East March 2024, 5 april 2024, <https://acleddata.com/2024/04/05/regional-overview-middle-east-march-2024/>, geraadpleegd 24 april 2024

Aljazeera, Hamas releases two women held hostage after Egyptian-Qatari diplomacy, 23 oktober 2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/23/hamas-releases-two-women-held-hostage-after-egyptian-qatari-diplomacy>, geraadpleegd 8 mei 2024

Aljazeera, Israeli air strikes pound Gaza as truce with Hamas ends | Israel War on Gaza News | Al Jazeera, 1 december 2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/12/1/fighting-resumes-in-israel-gaza-war>, geraadpleegd 8 mei 2024

Aljazeera, Israeli army surrounds Khan Younis as southern Gaza attacks intensify, 5 december 2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/12/5/israeli-army-surrounds-khan-younis-as-southern-gaza-attacks-intensify>, geraadpleegd 24 april 2024

Aljazeera, What is Gaza Strip, the besieged Palestinian enclave under Israeli assault? 11 oktober 2024, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/11/what-is-gaza-strip-the-besieged-palestinian-enclave-under-israeli-assault>, geraadpleegd 24 april 2024

Aljazeera, Where are Gaza's neighbourhoods destroyed by Israel, 23 oktober 2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/10/23/where-are-gazas-neighbourhoods-destroyed-by-israel>, geraadpleegd 24 april 2024

Amnesty International, Israël moet onmiddellijk het afschuwelijke evacuatiebevel van Gaza intrekken, 13 oktober 2023, <https://www.amnesty.nl/actueel/israel-moet-onmiddellijk-het-afschuwelijke-evacuatiebevel-van-gaza-intrekken>, geraadpleegd 24 april 2024

Amnesty International, Israël negeert genocide-uitspraak Internationaal Gerechtshof, 27 februari 2024, <https://www.amnesty.nl/actueel/israel-negeert-genocide-uitspraak-internationaal-gerechtshof>, geraadpleegd 24 april 2024

AP News, Australia resumes funding for UNRWA and pledges more Gaza aid, 15 maart 2024, <https://apnews.com/article/australia-unrwa-hamas-israel-gaza-funding-1b4bcb81251cf7eed0904da9fe4144b>, geraadpleegd 23 april 2024

AP News, Hamas is sending a delegation to Egypt for further cease-fire talks in the latest sign of progress, 3 mei 2024, <https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-05-02-2024-0699ef663c3ba7318c375c0ee5bbf20ae>, geraadpleegd 3 mei 2024

AP News, Israel seeks to evacuate Palestinians jammed into a southern Gaza city ahead of an expected invasion, 9 februari 2024, <https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-02-09-2024-d3229eec6a85c071248d3ddc2de2a73e>, geraadpleegd 6 mei 2024

Artsen Zonder Grenzen, Rafah, Zuid-Gaza: leven in een tent, zwanger en ontheemd, 6 februari 2024, <https://www.msf-azg.be/nl/news/rafah-zuidgaza-leven-in-ee-tent-zwanger-en-ontheemd>, geraadpleegd 22 april 2024

BBC, Combien y-a-t-il de groupes armés á Gaza et qui sont-ils? 12 december 2023 <https://www.bbc.com/afrique/articles/c99ezy1r55lo>, geraadpleegd 25 april 2024

BBC News, Gaza Strip in maps: How life has changed, 22 maart 2024, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-20415675>, geraadpleegd 24 april 2024

BBC, Israel Gaza war: EU says starvation being used as a weapon, 13 maart 2024, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68550937>, geraadpleegd 23 april 2024

CIA, The World Factbook, Gaza Strip, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gaza-strip/#geography>, geraadpleegd 24 april 2024

CNN, Gaza: Israel dropped hundreds of 2,000-pound bombs, 22 december 2023, <https://edition.cnn.com/gaza-israel-big-bombs/index.html>, geraadpleegd 24 april 2024

CNN, World Central Kitchen: Who were the killed aid workers?, 4 april 2024, <https://edition.cnn.com/2024/04/03/middleeast/world-central-kitchen-workers-gaza-israel-strike-intl/index.html>, geraadpleegd 22 april 2024

CPJ (Committee to Protect Journalists), Journalist casualties in the israel Gaza conflict, 18 april 2024, <https://cpj.org/2024/04/journalist-casualties-in-the-israel-gaza-conflict/>, geraadpleegd 24 april 2024

EFE, UNRWA has not been able to deliver food to northern Gaza in 2 weeks, 8 februari 2024, <https://efe.com/en/latest-news/2024-02-08/unrwa-has-not-been-able-to-deliver-food-to-northern-gaza-in-2-weeks/>, geraadpleegd 22 april 2024

Euromedmonitor, New Report: Killing starving Palestinians, targeting aid trucks is a deliberate Israeli policy to reinforce famine in the Gaza Strip, april 2024, <https://euromedmonitor.org/en/article/6259/New-Report:-Killing-starving-Palestinians,-targeting-aid-trucks-is-a-deliberate-Israeli-policy-to-reinforce-famine-in-the-Gaza-Strip>, geraadpleegd 24 april 2024

Foreign Press Association, Statement by the foreign press association regarding foreign press access to Gaza, 8 april 2024, <https://foreignpressassociation.online/2024/04/08/statement-by-the-foreign-press-association-regarding-foreign-press-access-to-gaza-april-8-2024/>, geraadpleegd 24 april 2024

Free Press Unlimited, Veiligheid van journalisten en berichtgeving in de media in Israël en Palestina, 14 november 2023, <https://www.freepressunlimited.org/nl/actueel/veiligheid-van-journalisten-en-berichtgeving-de-media-israel-en-palestina>, geraadpleegd 24 april 2024

Human Rights Council, Human rights situation in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and the obligation to ensure accountability and justice, 13 februari 2024, alinea 28 <https://www.ohchr.org/en/documents/country-reports/ahrc5528-human-rights-situation-occupied-palestinian-territory-including>, geraadpleegd 24 april 2024

HRW (Human Rights Watch), Gaza: Israel's Imposed Starvation Deadly for Children, 9 april 2024, <https://www.hrw.org/news/2024/04/09/gaza-israels-imposed-starvation-deadly-children>, geraadpleegd 24 april 2024

HRW (Human Rights Watch), Israel: Starvation Used as Weapon of War in Gaza, 4 november 2023, <https://www.hrw.org/news/2023/12/18/israel-starvation-used-weapon-war-gaza>, geraadpleegd 24 april 2024

IFRC (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies), Statement: IFRC mourns the loss of another Palestine Red Crescent staff member, 11 april 2024, <https://www.ifrc.org/article/statement-ifrc-mourns-loss-another-palestine-red-crescent-staff-member>, geraadpleegd 24 april 2024

International Court of Justice, Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide in the Gaza Strip (South Africa v. Israel), Order, 28 maart 2024, <https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20240328-ord-01-00-en.pdf>, geraadpleegd 6 mei 2024

IPC (Integrated Food Security Phase Classification), GAZA STRIP: Famine is imminent as 1.1 million people, half of Gaza, experience catastrophic food insecurity | IPC - Integrated Food Security Phase Classification, p.1,2 en 40, <https://www.ipcinfo.org/ipcinfo-website/alerts-archive/issue-97/en/>, geraadpleegd 24 april 2024 en 8 mei 2024

Middle East Monitor, Israel defence minister: 'We will continue war with full force after Gaza truce, will not stop until we destroy Hamas, return hostages' – Middle East Monitor, 25 november 2023, <https://www.middleeastmonitor.com/20231125-israel-defence-minister-we-will-continue-war-with-full-force-after-gaza-truce-will-not-stop-until-we-destroy-hamas-return-hostages/>, geraadpleegd 8 mei 2024

Ministerie van Buitenlandse Zaken, Algemeen ambtsbericht Palestijnse Gebieden april 2022, p. 15-16, <https://open.overheid.nl/repository/ronl-36c8514d654a922d3b3e1b6f5fa01ca50ceb0c07/1/pdf/aab-palestijnse-gebieden-april-2022.pdf>

MSF (Medecins sans Frontières), MSF convoy attacked in Gaza: all elements point to Israeli army responsibility | MSF, 1 december 2024, <https://www.msf.org/msf-convoy-attacked-gaza-all-elements-point-israeli-army-responsibility>, geraadpleegd 22 april 2024

Newsweek, Not Only Hamas: Eight Factions at War With Israel in Gaza, 7 november 2023, <https://www.newsweek.com/not-only-hamas-eight-factions-war-israel-gaza-1841292>, geraadpleegd 25 april 2024

NOS, Premier Netanyahu in tv-speech: aanvallen op Hamas zijn nog maar het begin, 9 oktober 2023, <https://nos.nl/liveblog/2493438-premier-netanyahu-in-tv-speech-aanvallen-op-hamas-zijn-nog-maar-het-begin>, geraadpleegd 24 april 2024

NOS, Regering-Biden hervat financiële hulp aan Palestijnen, 7 april 2021, <https://nos.nl/artikel/2375827-regering-biden-hervat-financiele-hulp-aan-palestijnen> geraadpleegd 22 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Flash Appeal for the Occupied Palestinian Territory 2024, 17 april 2024, <https://www.ochaopt.org/content/flash-appeal-occupied-palestinian-territory-2024>, geraadpleegd 24 april 2024

OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #21, 27 oktober 2023, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-21>, geraadpleegd 8 mei 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #56, 1 december 2023, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-56>, geraadpleegd 24 april 2024

OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #62, 7 december 2023, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-62>, geraadpleegd 8 mei 2024

OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #145, 22 maart 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-145>, geraadpleegd 8 mei 2024

OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #149, 3 april 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-149-mapbox>, geraadpleegd 24 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #150, 5 april 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-150>, geraadpleegd 24 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #151, 8 april 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-151>, geraadpleegd 24 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #156, 22 april 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-156>, geraadpleegd 25 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #157, 24 april 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-157>, geraadpleegd 25 april 2024

OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #160, 1 mei 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-160>, geraadpleegd 8 mei 2024

OCHA, Hostilities in the Gaza Strip and Israel | Flash Update #162, 6 mei 2024, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-162>, geraadpleegd 8 mei 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Hostilities in the Gaza Strip and Israel - reported impact | Day 60, 5 december 2023, <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-60>, geraadpleegd 6 mei 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Humanitarian Access Snapshot-Gaza Strip 1-31-march-2024, <https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-access-snapshot-gaza-strip-1-31-march-2024>, geraadpleegd 24 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Humanitarian Needs and Response Update | 16–22 April 2024 |, 24 april 2024,
<https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-needs-and-response-update-16-22-april-2024>, geraadpleegd 23 april 2024

OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), Khan Younis following the withdrawal of Israeli troops | United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs - occupied Palestinian territory, 11 april 2024,
<https://www.ochaopt.org/content/khan-younis-following-withdrawal-israeli-troops>, geraadpleegd 24 april 2024

Office of the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, Mission report Official visit of the Office of the SRSG-SVC to Israel and the occupied West Bank 29 January – 14 February 2024, 4 maart 2024,
<https://www.un.org/sexualviolenceinconflict/wp-content/uploads/2024/03/report/mission-report-official-visit-of-the-office-of-the-srsg-svc-to-israel-and-the-occupied-west-bank-29-january-14-february-2024/20240304-Israel-oWB-CRSV-report.pdf>, geraadpleegd 3 mei 2024

OHCHR (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights), "Gaza is a massive human rights crisis and a humanitarian disaster", 30 januari 2024,
<https://www.ohchr.org/en/stories/2024/01/gaza-massive-human-rights-crisis-and-humanitarian-disaster>, geraadpleegd 24 april 2024

OHCHR (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights), Israel - Occupied Palestinian Territory situation, 100 days on, 12 januari 2024,
<https://www.ohchr.org/en/press-briefing-notes/2024/01/israel-occupied-palestinian-territory-situation-100-days>, geraadpleegd 24 april 2024

OHCHR (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights), Israel/occupied Palestinian territory: UN experts deplore attacks on civilians, call for truce and urge international community to address root causes of violence, 12 oktober 2023,
<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/10/israeloccupied-palestinian-territory-un-experts-deplore-attacks-civilians>, geraadpleegd 24 april 2024

OXFAM International, Six months of violence and siege for 2.3 million Palestinians in Gaza, 19 april 2024, (<https://www.oxfam.org/en/blogs/six-months-violence-and-siege-23-million-palestinians-gaza>) geraadpleegd 23 april 2024

Reporters Without Borders, 103 journalists killed 150 days Gaza: a tragedy Palestinian journalism, 7 maart 2024, (<https://rsf.org/en/103-journalists-killed-150-days-gaza-tragedy-palestinian-journalism>) geraadpleegd 24 april 2024

Reuters, Israel reaches center Khan Younis in new storm of southern Gaza, 11 december 2023,
(<https://www.reuters.com/pictures/israel-reaches-center-khan-younis-new-storm-southern-gaza-2023-12-11/>) geraadpleegd 24 april 2024

Reuters, Israel revises Hamas attack death toll to 'around 1,200', 10 november 2023, (<https://www.reuters.com/world/middle-east/israel-revises-death-toll-oct-7-hamas-attack-around-1200-2023-11-10/>) geraadpleegd 26 april 2024

Reuters, Major events during 100 days of war between Israel and Hamas, 14 januari 2024,
<https://www.reuters.com/world/middle-east/major-events-during-100-days-war-between-israel-hamas-2024-01-14/>, geraadpleegd 24 april 2024

State of Palestine Palestinian Bureau of Statistics, H.E. Dr. Awad, presents a brief on the status of the Palestinian people at the end of 2023, 31 december 2023

(https://www.pcbs.gov.ps/portals/_pcbs/PressRelease/Press_En_Palestinian2023_E.pdf) geraadpleegd op 29 april 2024

The Guardian, Israel has yet to provide evidence of Unrwa staff terrorist links, Colonna report says, 22 april 2024, <https://www.theguardian.com/world/2024/apr/22/israel-unrwa-staff-terrorist-links-yet-to-provide-evidence-colonna-report>, geraadpleegd 23 april 2024

The Guardian, Palestinians return to destroyed homes in Khan Younis after Israeli withdrawal, 9 april 2024, <https://www.theguardian.com/world/2024/apr/08/palestinians-return-khan-younis-israeli-withdrawal-southern-gaza>, geraadpleegd 24 april 2024

The Guardian, UN rights chief 'horrified' by reports of mass graves at two Gaza hospitals, 23 april 2024, [UN rights chief 'horrified' by reports of mass graves at two Gaza hospitals | Israel-Gaza war | The Guardian](https://www.theguardian.com/world/2024/apr/23/un-rights-chief-horrified-by-reports-of-mass-graves-at-two-gaza-hospitals), geraadpleegd 25 april 2024

The New Humanitarian, Gaza in-depth: why Israel wants end UNRWA and what its closure would mean, 6 maart 2024, <https://www.thenewhumanitarian.org/analysis/2024/03/06/gaza-depth-why-israel-wants-end-unrwa-and-what-its-closure-would-mean>, geraadpleegd 23 april 2024

The New York Times, Israel agrees to open Erez Crossing for Gaza aid after Biden Pressure, 4 april 2024, <https://www.nytimes.com/2024/04/04/world/middleeast/gaza-aid-erez-crossing.html>, geraadpleegd 24 april 2024

The New York Times, U.N. calls for inquiry into mass graves at 2 Gaza hospitals, 23 april 2024, <https://www.nytimes.com/2024/04/23/world/middleeast/gaza-mass-grave.html>, geraadpleegd 25 april 2024

The Rights Forum, EU-buitenlandchef Borrell: 'Israël gebruikt uithongering als oorlogswapen', 17 maart 2024, <https://rightsforum.org/eu-buitenlandchef-borrell-israel-gebruikt-uithongering-als-oorlogswapen/>, geraadpleegd 24 april 2024

The Times of Israel, High Court says Israel can keep barring foreign reporters from Gaza | The Times of Israel, 10 januari 2024, <https://www.timesofisrael.com/high-court-says-israel-can-keep-barring-foreign-reporters-from-gaza/>, geraadpleegd 24 april 2024

The Times of Israel, Israel hoping to push UNRWA out of Gaza post-war-report, 29 december 2023, <https://www.timesofisrael.com/israel-hoping-to-push-unrwa-out-of-gaza-post-war-report/>, geraadpleegd 23 april 2024

The Wall Street Journal, Intelligence reveals details of U.N. Agency staff's links to Oct. 7 attack, 29 januari 2024, <https://www.wsj.com/world/middle-east/at-least-12-u-n-agency-employees-involved-in-oct-7-attacks-intelligence-reports-say-a7de8f36>, geraadpleegd 8 mei 2024

The Washington Post, What to know about al-Shifa Hospital and medical care in Gaza, 16 november 2023, <https://www.washingtonpost.com/world/2023/11/15/israel-gaza-al-shifa-hospital-amas-map/>, geraadpleegd 24 april 2024

Time, In Rafah, We Fear Israel's Endgame, 29 februari 2024, <https://time.com/6836301/gaza-rafah-essay/>, geraadpleegd 24 april 2024

Trouw, VN en EU roepen op tot onderzoek naar massagraven in Gaza, 24 april 2024, <https://www.trouw.nl/buitenland/vn-en-eu-roepen-op-tot-onderzoek-naar-massagraven-in-gaza~bb734c49?referrer=https://www.google.com/>, geraadpleegd 25 april 2025

UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development), Economic Impact of the destruction in Gaza, januari 2024, <https://unctad.org/publication/preliminary-assessment-economic-impact-destruction-gaza-and-prospects-economic-recovery>, geraadpleegd 23 april 2024

UNICEF (United Nations Children's Fund), Statement by Adele Khodr, UNICEF Regional Director for the Middle East and North Africa, 3 maart 2024, <https://www.unicef.org/press-releases/statement-adele-khodr-unicef-regional-director-middle-east-and-north-africa-0>, geraadpleegd 23 april 2024

UN News, General Assembly President condemns 'catastrophic, unconscionable, shameful' conditions in Gaza, 4 maart 2024, <https://news.un.org/en/story/2024/03/1147202>, geraadpleegd 24 april 2024

UN News, Humanitarians locked in aid delivery 'dance' to avert famine in Gaza, 16 april 2024, <https://news.un.org/en/story/2024/04/1148656>, geraadpleegd 23 april 2024

UN News, Israel tells UN it will reject UNRWA food convoys into northern Gaza, 24 maart 2024, <https://news.un.org/en/story/2024/03/1147916>, geraadpleegd 25 april 2024

UNOSAT (United Nations Satellite Centre), UNOSAT Gaza Strip Comprehensive Damage Assessment 1km Stretch of Land from the Armistice Demarcation Line, 11 April 2024, <https://unosat.org/products/3820>, geraadpleegd 23 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), Armed Conflict Incidents Impacting UNRWA Facilities and Displaced Persons Seeking Shelter in The Gaza Strip, 16 april 2024, <https://www.unrwa.org/resources/reports/armed-conflict-incidents-impacting-unrwa-facilities-and-displaced-persons>, geraadpleegd 24 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), Japan Resumes Funding To UNRWA With Contribution Of US\$ 35 Million In Support Of Palestine Refugees, 18 april 2024, <https://www.unrwa.org/newsroom/news-releases/japan-resumes-funding-unrwa-contribution-us-35-million-support-palestine-refugees>, geraadpleegd 23 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), Nearly 2 million people depend on assistance from UNRWA as war in Gaza enters 200 days and violence increases in the West Bank, 24 april 2024, <https://www.unrwa.org/newsroom/news-releases/nearly-2-million-people-depend-assistance-unrwa-war-gaza-enters-200-days>, geraadpleegd 25 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), Refugee camps in the Gaza Strip, <https://www.unrwa.org/where-we-work/gaza-strip/>, geraadpleegd 24 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), Statement by The Commissioner-General of UNRWA to the Security Council, 17 april 2024 <https://www.unrwa.org/newsroom/official-statements/statement-commissioner-general-unrwa-security-council>, geraadpleegd 23 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), UNRWA Situation Report #100 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East

Jerusalem, 9 april 2024, <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-100-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>, geraadpleegd 24 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), UNRWA Situation Report #102 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 19 april 2024, <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-102-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>, geraadpleegd 24 april 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), UNRWA Situation Report #103 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 23 april 2024, <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-103-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>, geraadpleegd 23 april 2024

UNRWA, UNRWA Situation Report #106 on the situation in the Gaza Strip and the West Bank, including East Jerusalem, 7 mei 2024 <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-106-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>, geraadpleegd 13 mei 2024

UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine), Who We Are, <https://www.unrwa.org/who-we-are>, geraadpleegd 23 april 2024

UNSC (United Nations Security Council), Implementation of Security Council resolution 2334 (2016), Report of the Secretary General, 14 december 2023, p. 2-3, https://digitallibrary.un.org/record/4032465/files/S_2023_988-EN.pdf?ln=en, geraadpleegd 24 april 2024

UN Watch, UPDATED: List of Countries Suspending and Reinstating UNRWA Funding - UN Watch, 30 april 2024, <https://unwatch.org/updated-list-of-countries-suspending-unwra-funding/>, geraadpleegd 8 mei 2024

VOA (Voice of America), UN Rights Chief Warns Israel's Restriction of Aid Could Be War Crime, 19 maart 2024, <https://www.voanews.com/a/un-rights-chief-warns-israel-s-restriction-of-aid-could-be-war-crime/7534352.html>, geraadpleegd 23 april 2024

WHO (World Health Organization), Gaza Hostilities 2023 / 2024 - Emergency-situation Reports, Issue 27, 2 april 2024 (<https://www.emro.who.int/opt/information-resources/emergency-situation-reports.html>), geraadpleegd 23 april 2024

WHO (World Health Organization), Six months of war leave Al-Shifa hospital in ruins, WHO mission reports, 6 april 2024, [WHO EMRO | Six months of war leave Al-Shifa hospital in ruins, WHO mission reports | News | Media centre](https://www.who.int/news/2024/04/02/joint-world-bank-un-report-assesses-damage-to-gaza-s-infrastructure), geraadpleegd 24 april 2024

World Bank, Gaza Strip Interim Damage Assessment Summary Note March 29, 2024, p. 11-14, <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2024/04/02/joint-world-bank-un-report-assesses-damage-to-gaza-s-infrastructure>, geraadpleegd 24 april 2024